«Педагогикалық ғылымдар», «Тілдер және әдебиет», «Әлеуметтік ғылымдар», «Журналистика және ақпарат» бағытындағы кафедраның аға оқытушысы, филология магистрі

Демесинова Гулбану Молдахметқызының

академиялық ұтқырлық бойынша

ЕСЕБІ

9.03.2021-19.03.2021 жыл аралығында Атырау қаласындағы Х.Досмұхаммедов атындағы Атырау университетінде шығыс академиялық ұтқырлық бойынша дәріс және практикалық сабақтарды жүргіздім. Сабақтар алдын ала жоспарланғандай төмендегі екі пән бойынша «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандықтарының 1-2 курс студенттеріне өткізілді: «Қазіргі қазақ тілінің сөзжасамы» және «Әдебиеттануға кіріспе». Академиялық ұтқырлыққа байланысты арнайы сабақ кестесі жасалды. Сабақ кестесіне орай дәрістер мен практикалық сабақтар Microsoft TEAMS арнайы платформасында онлайн форматта өткізілді. Сабақ барысында студенттер түгел, белсенді, ұйымшылдықпен қатысып отырды. Студенттер өздерінің теориялық, практикалық білімдерін, құзыреттіліктері мен кәсіби дағдыларын жоғары дәрежеде көрсете білді. Әр сабаққа үлкен жауапкершілікпен, дайындықпен, ізденіспен қатысып отырды. Өз беттерінше СӨЖ, СОӨЖ орындады, практикалық сабақтарда презентациялар, жобалар қорғады. «Қазіргі қазақ тілінің сөзжасамы» пәнінен силлабус бойынша өткізілуге тиіс тақырыптар: «Туынды сөз, Туынды сөздердің жасалуы», «Күрделі сөздер, олардың түрлері мен зерттелуі» қамтылды. «Әдебиеттануға кіріспе» пәні бойынша «Ажарлаудың түрлері, көркем шығармадағы орны», «Троптың түрлері, көркем шығарма тілі» тақырыптары бойынша дәрістер оқылды. «Қазіргі қазақ тілінің сөзжасамы» 2 курс студенттеріне, «Әдебиеттануға кіріспе» пәні 1 курс студенттеріне өтті. 1 курс студенттері 56 студентті, 2 курс студенттері 38 студентті құрады.

Аға оқытушы, филология магистрі Демесинова Г.М.

« 19 » 03 2021 ж.

Фото-есеп

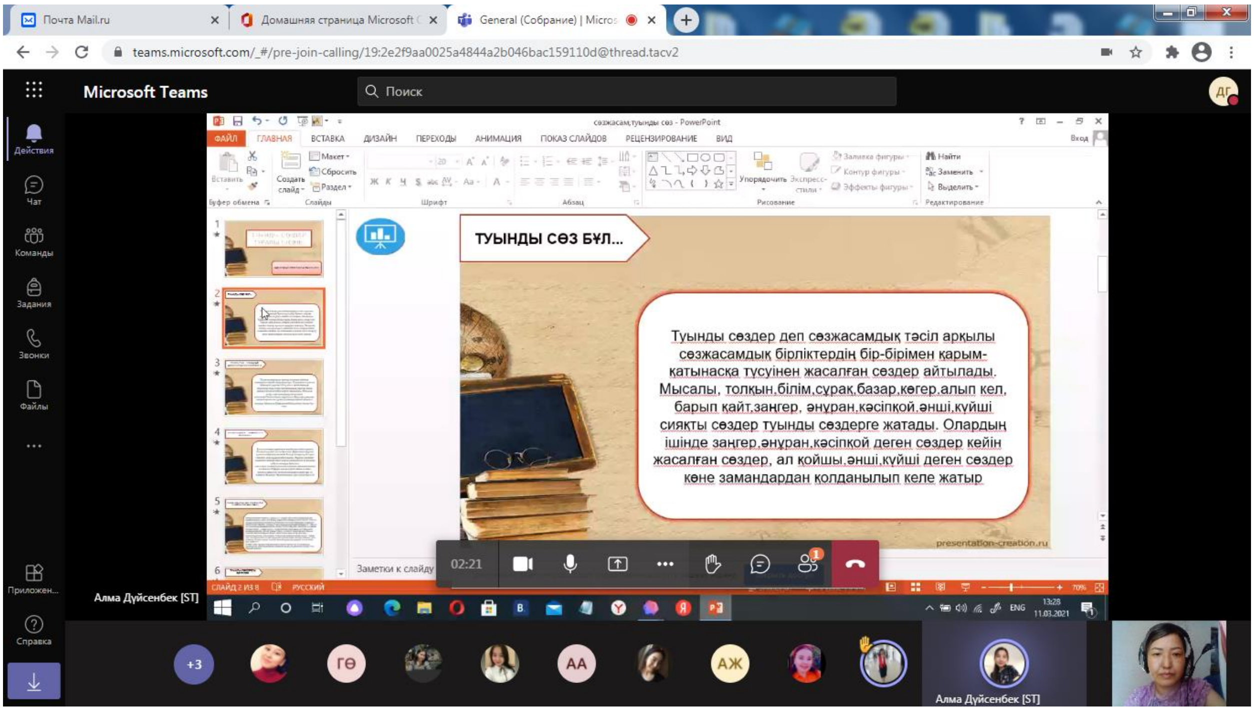

Қазіргі қазақ тілінің сөзжасамы. Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 201 топ студенттері. 9.03.2021 жыл.

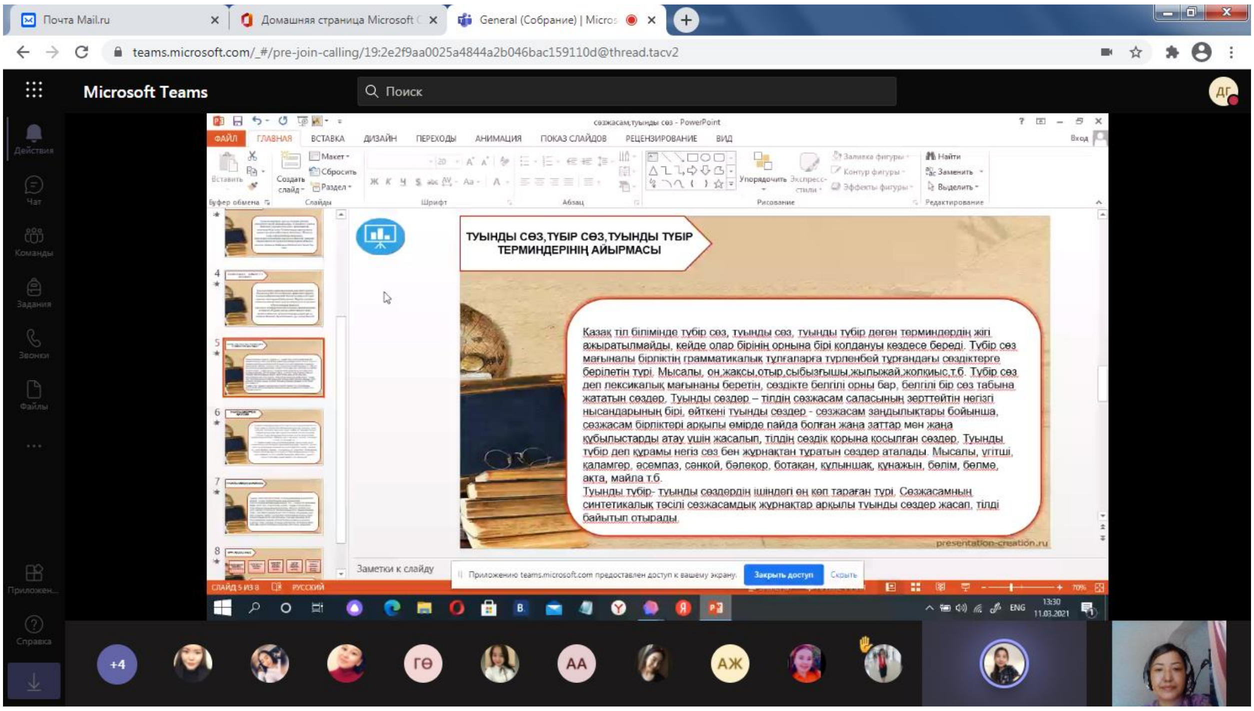

Қазіргі қазақ тілінің сөзжасамы. Практикалық сабақтар.Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 201 топ студенттері. Практикалық сабақ. 9.03.2021 жыл

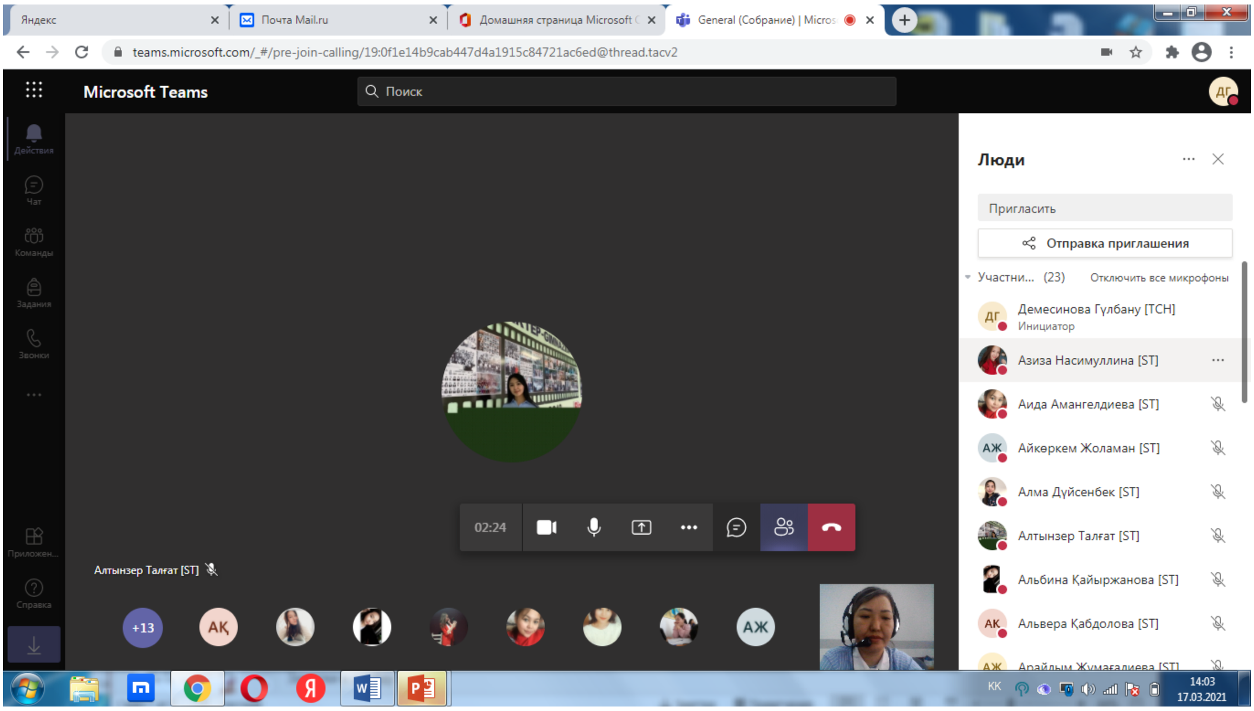

Әдебиеттануға кіріспе. Дәріс. 17.03.2021 жыл.

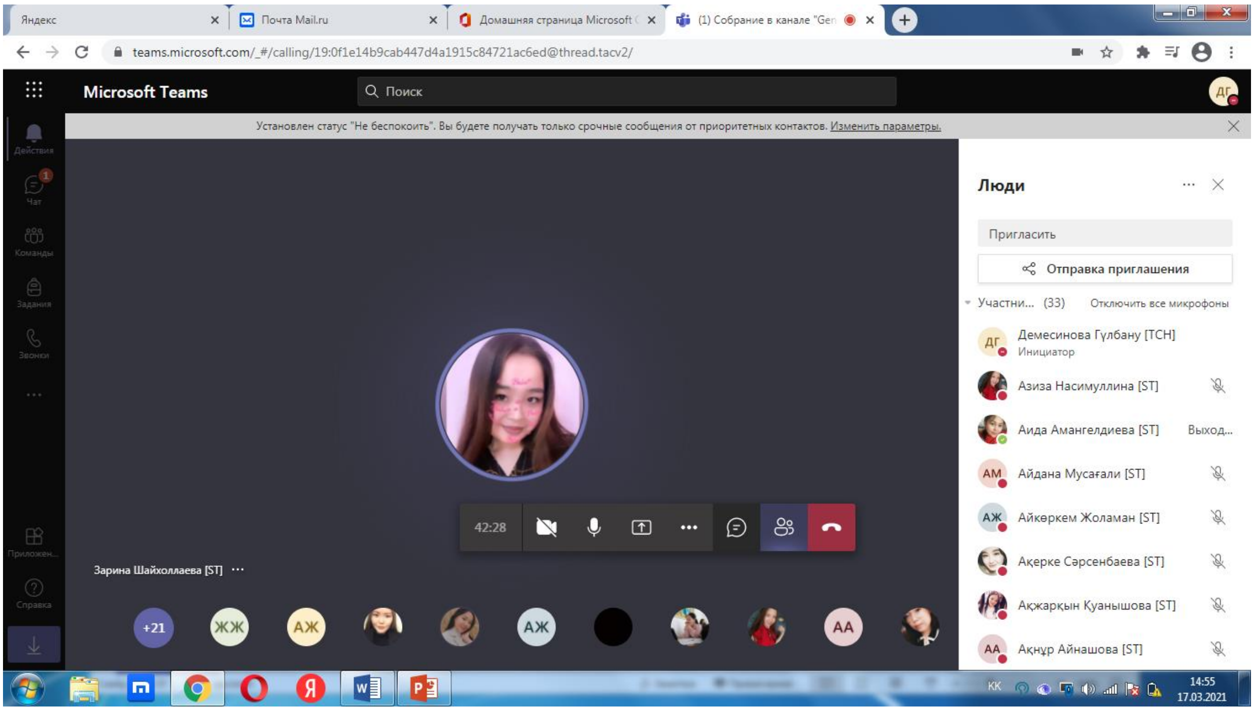

Әдебиеттануға кіріспе. «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының 1 курс студенттері

«Қазіргі қазақ тілінің сөзжасамы» 2 курс студенттері, 15.03.2021 жыл

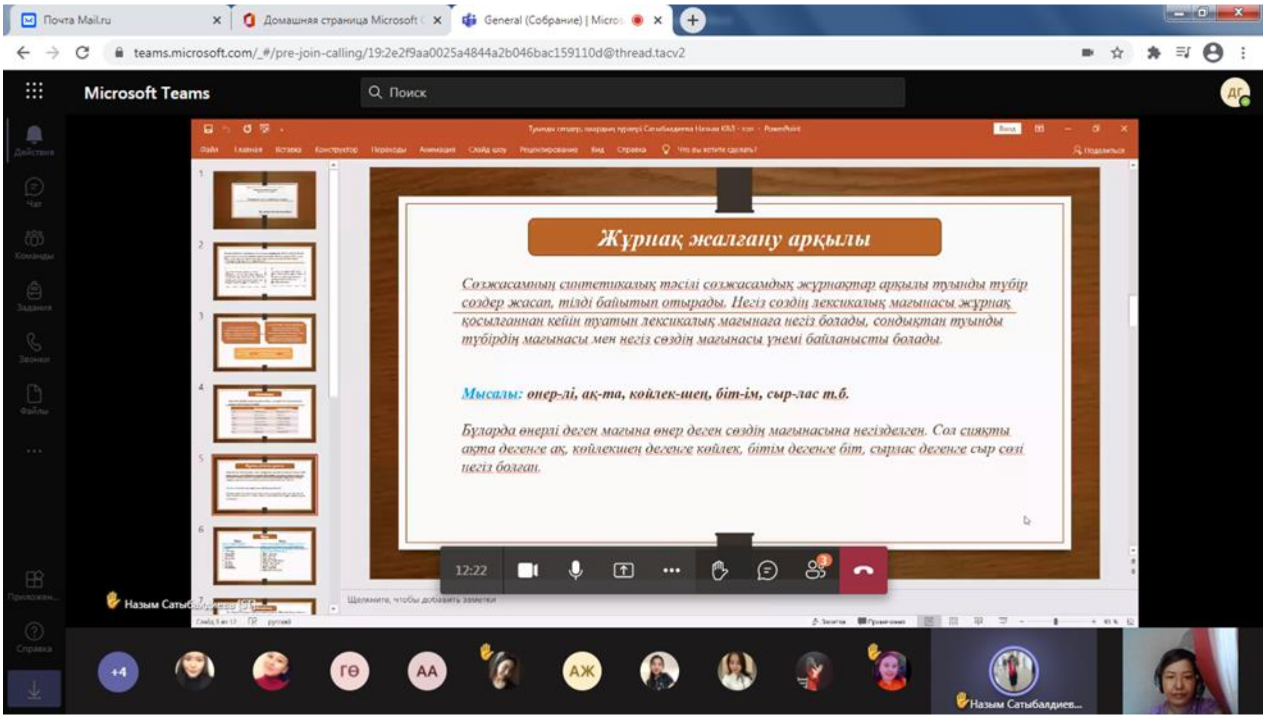

Қазіргі қазақ тілінің сөзжасамы.Дәріс. Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 201топ студенттері. 10. 03.2021 жыл

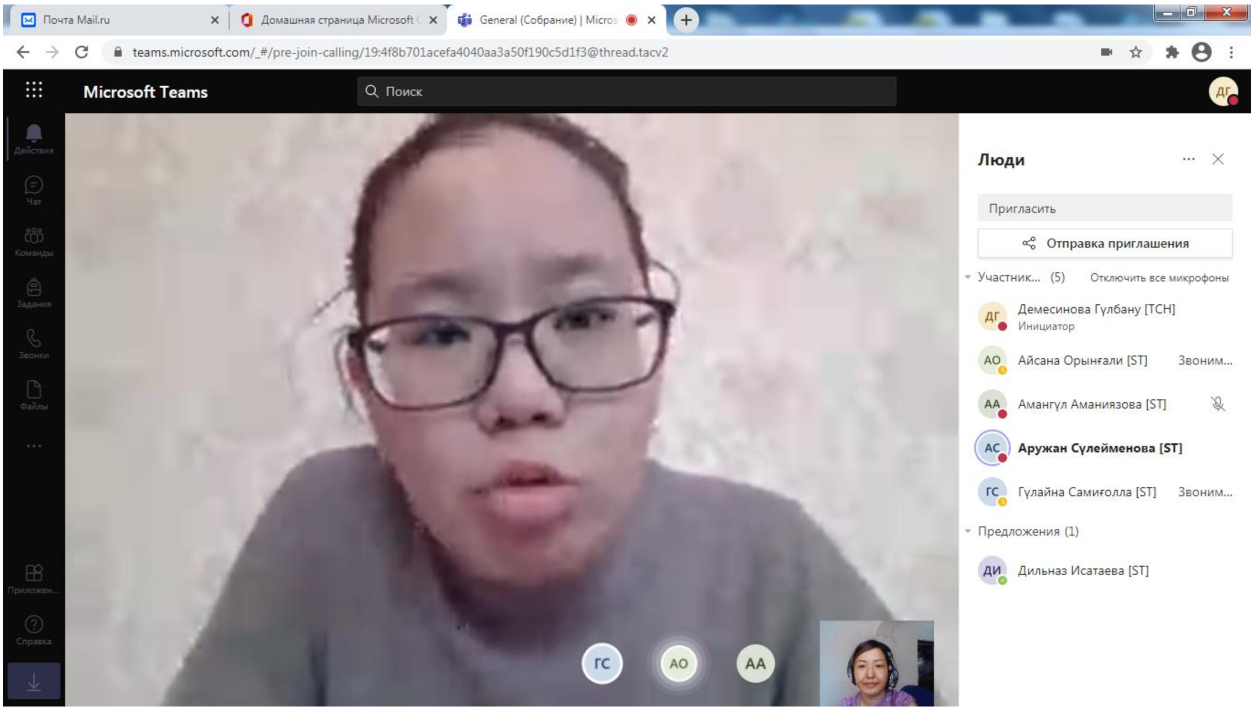

Әдебиеттануға кіріспе. Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 1 курс студенттері 11.03.2021 жыл

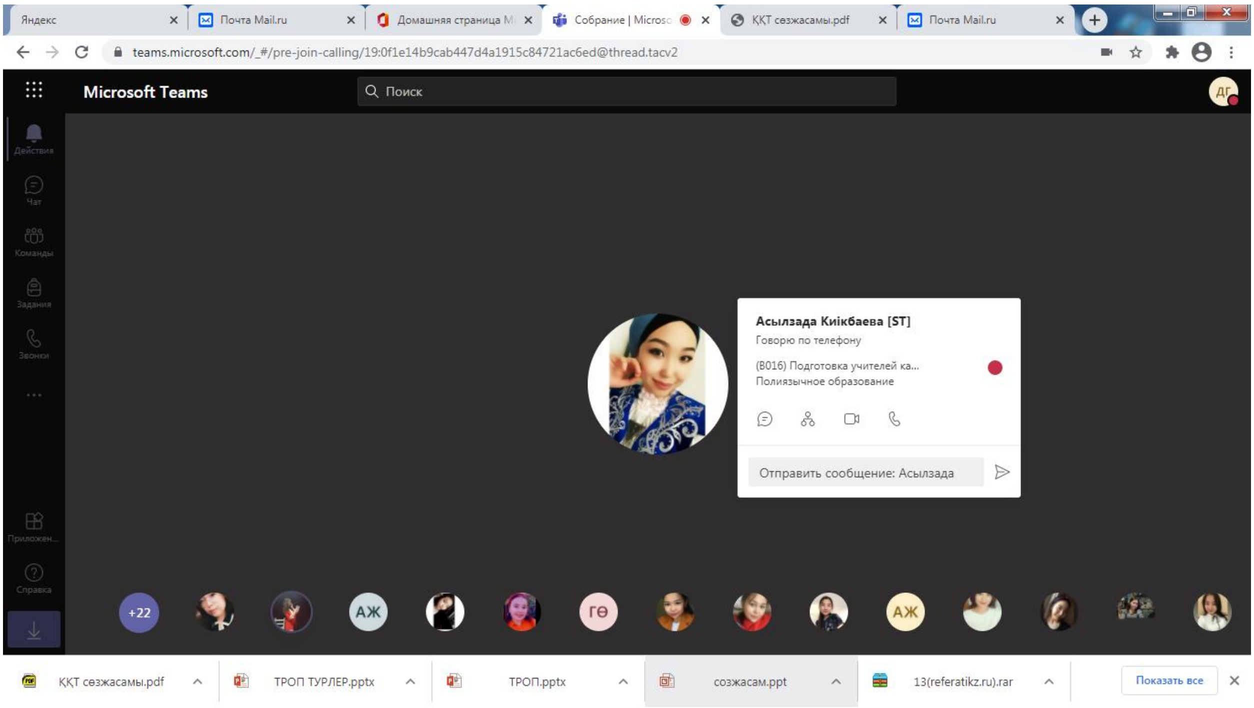

Әдебиеттануға кіріспе. Дәріс. Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 1 курс студенттері. 11.03.2021 жыл

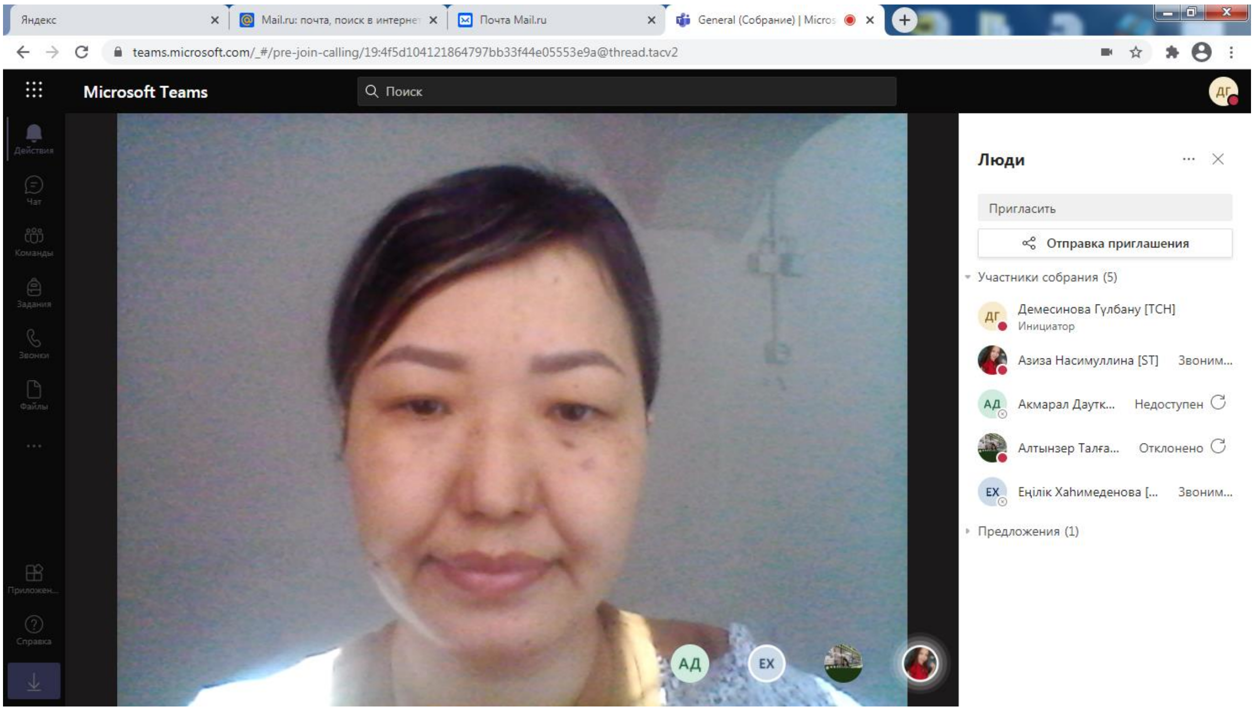

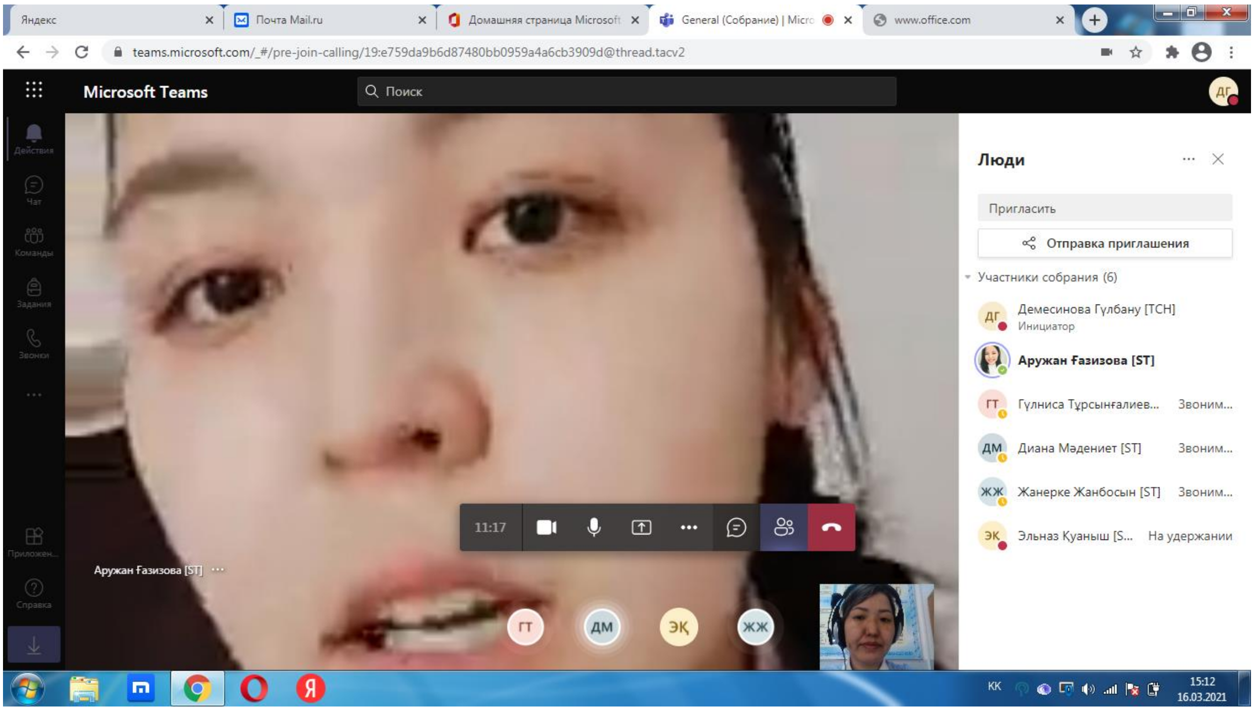
Яндекс
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
General (Собрание) | Micro
www.office.com
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:e759da9b6d87480bb0959a4a6cb3909d@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Действия
Чат
Команды
Задания
Звонки
Приложен...
Справка
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участники собрания (6)
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аружан Ғазизова [ST]
Гулниса Тұрсынғалиев... Звоним...
Диана Мәдениет [ST] Звоним...
Жанерке Жанбосын [ST] Звоним...
Эльназ Қуаныш [S... На удержании
11:17
Аружан Ғазизова [ST]
ГТ
ДМ
ЭҚ
ЖЖ
КК
15:12
16.03.2021

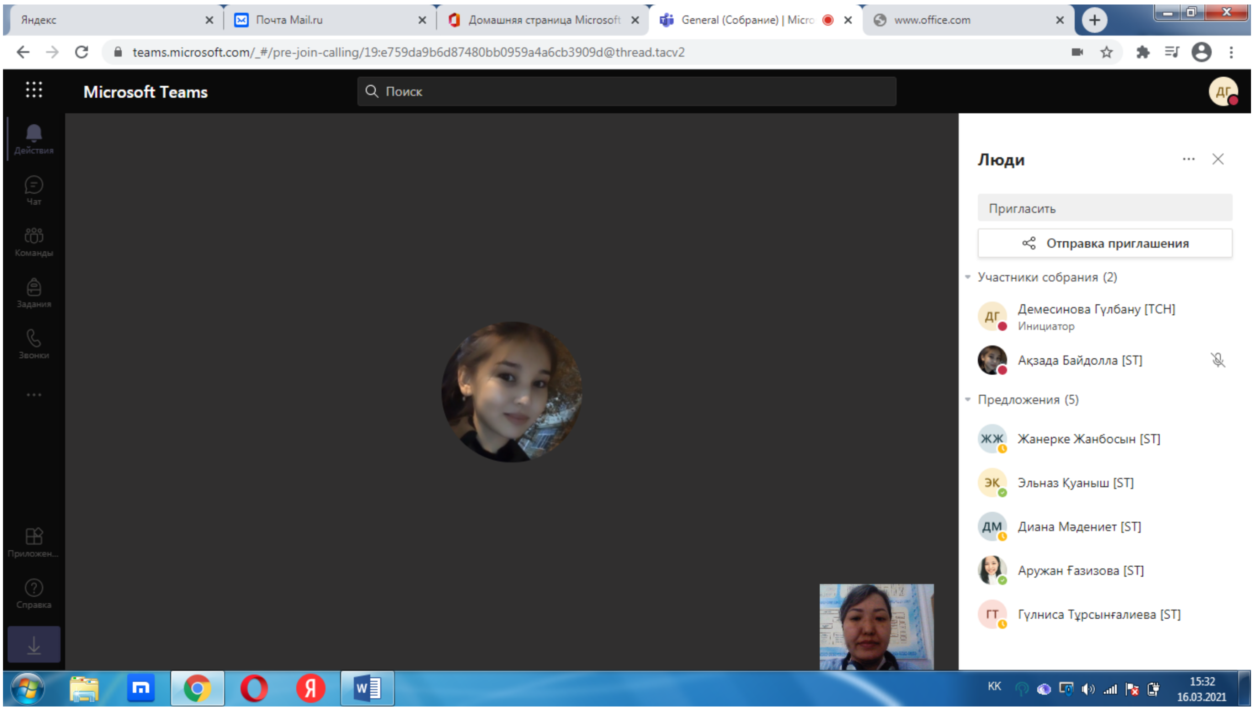
Яндекс
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
General (Собрание) | Micro
www.office.com
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:e759da9b6d87480bb0959a4a6cb3909d@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Действия
Чат
Команды
Задания
Звонки
Приложен...
Справка
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участники собрания (2)
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Ақзада Байдолла [ST]
Предложения (5)
Жанерке Жанбосын [ST]
Эльназ Қуаныш [ST]
Диана Мәдениет [ST]
Аружан Ғазизова [ST]
Гулниса Тұрсынғалиева [ST]
КК
15:32
16.03.2021

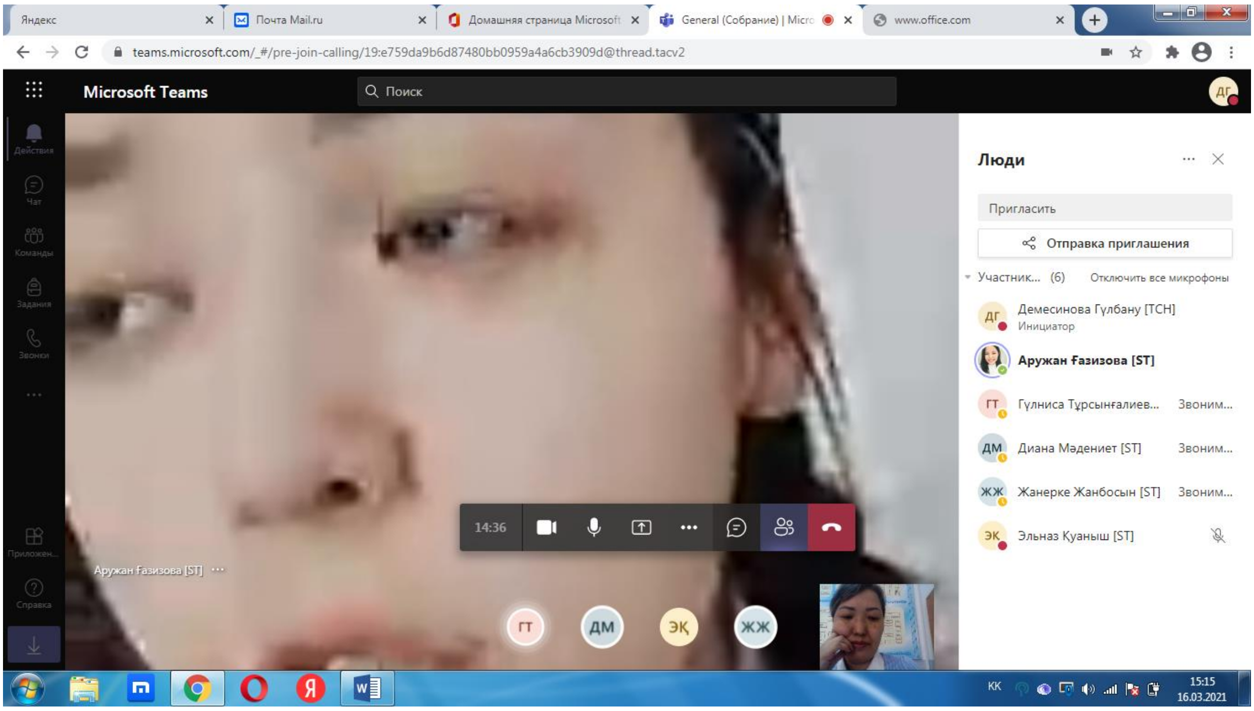
Яндекс
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
General (Собрание) | Micro
www.office.com
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:e759da9b6d87480bb0959a4a6cb3909d@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участник... (6)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аружан Ғазизова [ST]
Гүлниса Тұрсынғалиев...
Звоним...
Диана Мәдениет [ST]
Звоним...
Жанерке Жанбосын [ST]
Звоним...
Эльназ Куаныш [ST]
14:36
Аружан Ғазизова [ST]
ГТ
ДМ
ЭҚ
ЖЖ
15:15
16.03.2021

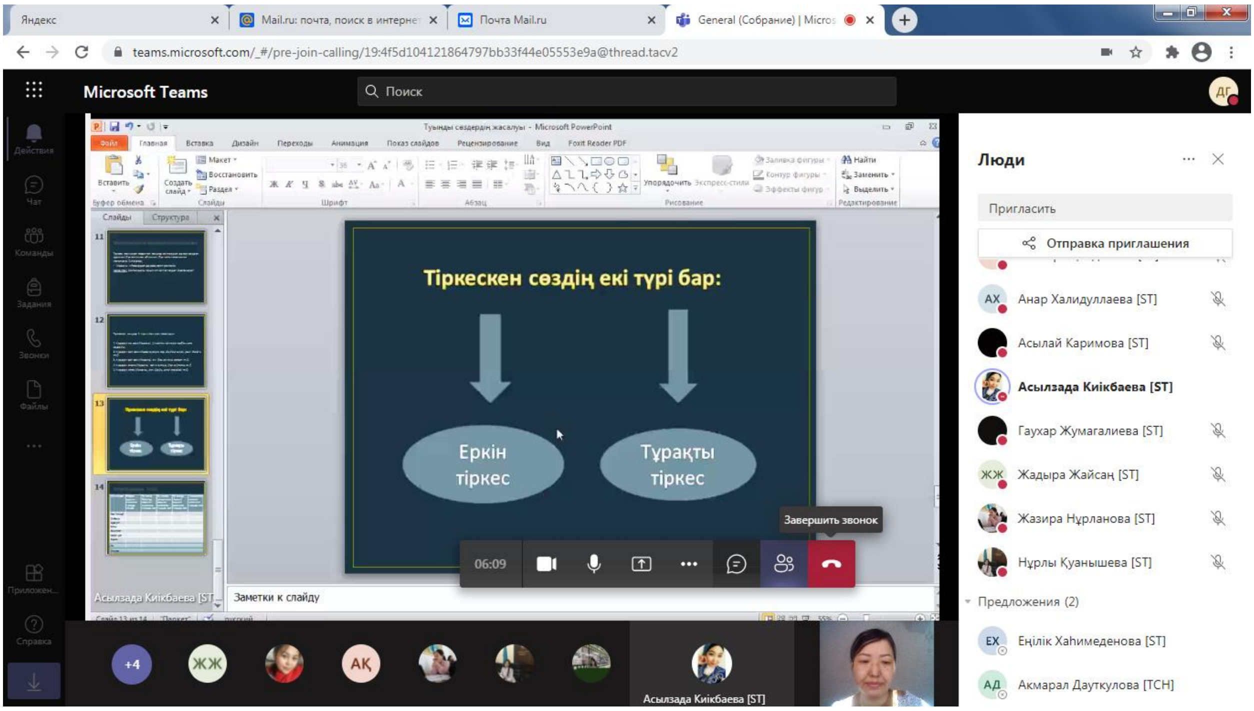
Яндекс
Mail.ru: почта, поиск в интерне
Почта Mail.ru
General (Собрание) | Micros
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f5d104121864797bb33f44e05553e9a@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Тіркескен сөздің екі түрі бар:
Еркін тіркес
Тұрақты тіркес
Заметки к слайду
Завершить звонок
06:09
Асылзада Киікбаева [ST]
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Анар Халидуллаева [ST]
Асылай Каримова [ST]
Асылзада Киікбаева [ST]
Гаухар Жумагалиева [ST]
Жадыра Жайсаң [ST]
Жазира Нұрланова [ST]
Нұрлы Қуанышева [ST]
Предложения (2)
Еңілік Хаһимеденова [ST]
Акмарал Даутқулова [TCH]
+4
ЖЖ
АҚ

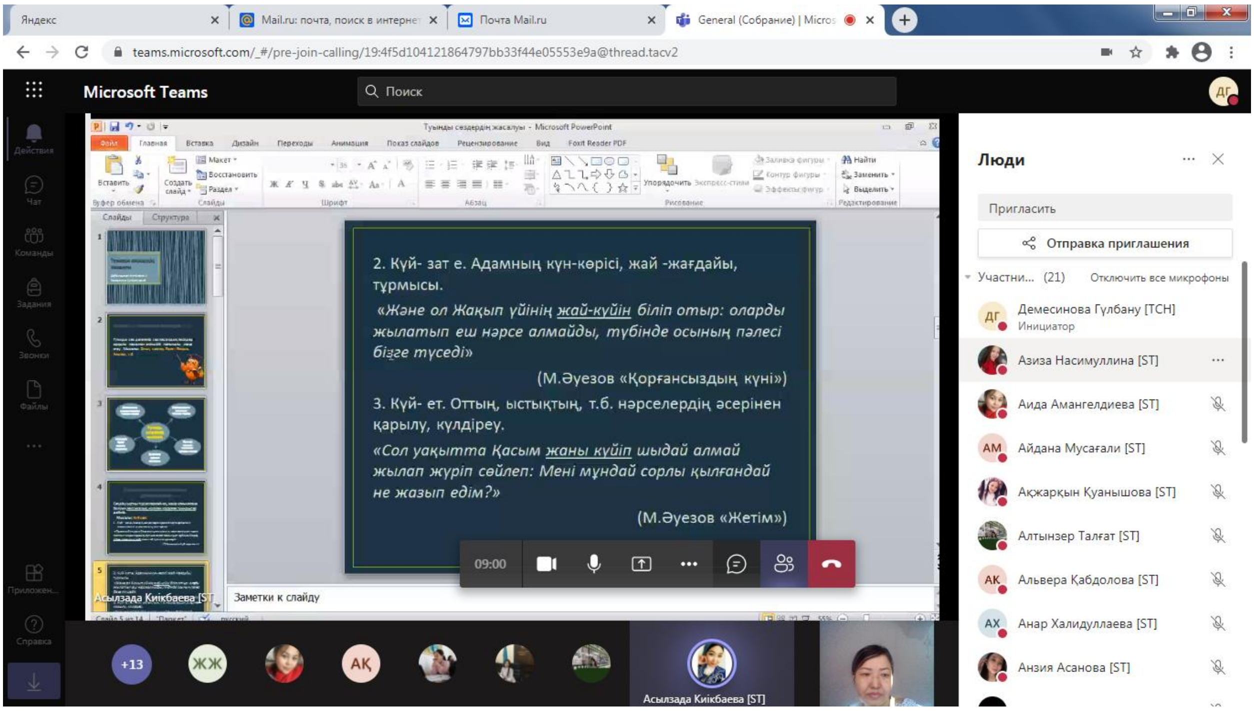

teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f5d104121864797bb33f44e05553e9a@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
2. Күй- зат е. Адамның күн-көрісі, жай -жағдайы, тұрмысы.
«Және ол Жақып үйінің жай-күйін біліп отыр: оларды жылатып еш нәрсе алмайды, түбінде осының пәлесі бізге түседі»
(М.Әуезов «Қорғансыздың күні»)
3. Күй- ет. Оттың, ыстықтың, т.б. нәрселердің әсерінен қарылу, күлдіреу.
«Сол уақытта Қасым жаны күйіп шыдай алмай жылап жүріп сөйлеп: Мені мұндай сорлы қылғандай не жазып едім?»
(М.Әуезов «Жетім»)
09:00
Заметки к слайду
Асылзада Киікбаева [ST]
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участни... (21) Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Азиза Насимуллина [ST]
Аида Амангелдиева [ST]
Айдана Мусағали [ST]
Ақжарқын Куанышова [ST]
Алтынзер Талғат [ST]
Альвера Қабдолова [ST]
Анар Халидуллаева [ST]
Анзия Асанова [ST]

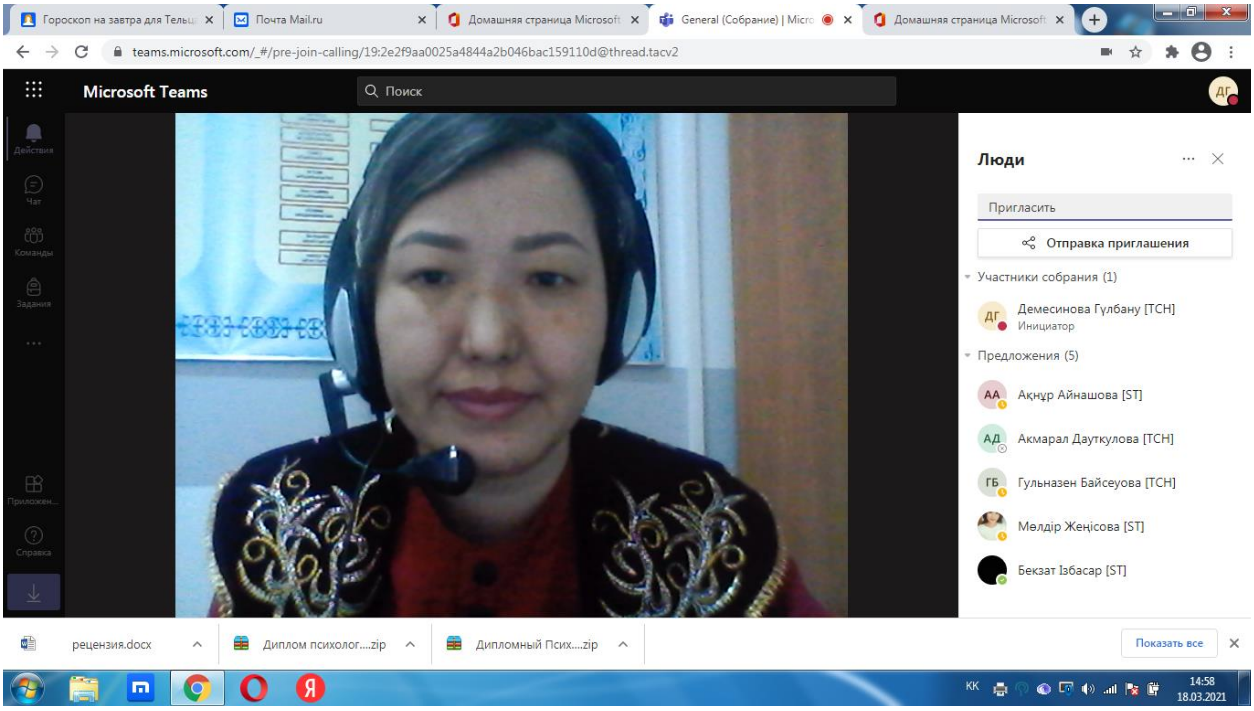

teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:2e2f9aa0025a4844a2b046bac159110d@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участники собрания (1)
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Предложения (5)
Ақнұр Айнашова [ST]
Акмарал Даутқулова [TCH]
Гульназен Байсеуова [TCH]
Мөлдір Жеңісова [ST]
Бекзат Ізбасар [ST]
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
14:58
18.03.2021

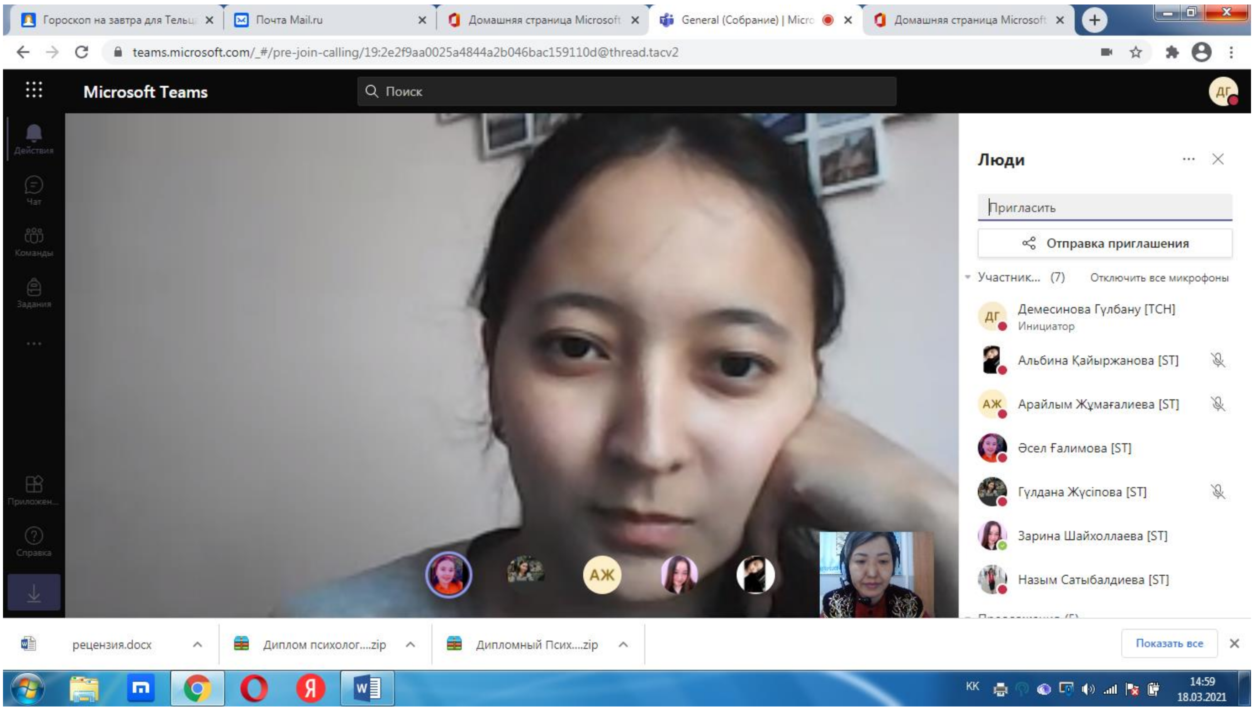
Гороскоп на завтра для Тельц
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
General (Собрание) | Micro
Домашняя страница Microsoft
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:2e2f9aa0025a4844a2b046bac159110d@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участник... (7)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Альбина Қайыржанова [ST]
Арайлым Жұмағалиева [ST]
Әсел Ғалимова [ST]
Гүлдана Жүсіпова [ST]
Зарина Шайхоллаева [ST]
Назым Сатыбалдиева [ST]
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
14:59
18.03.2021

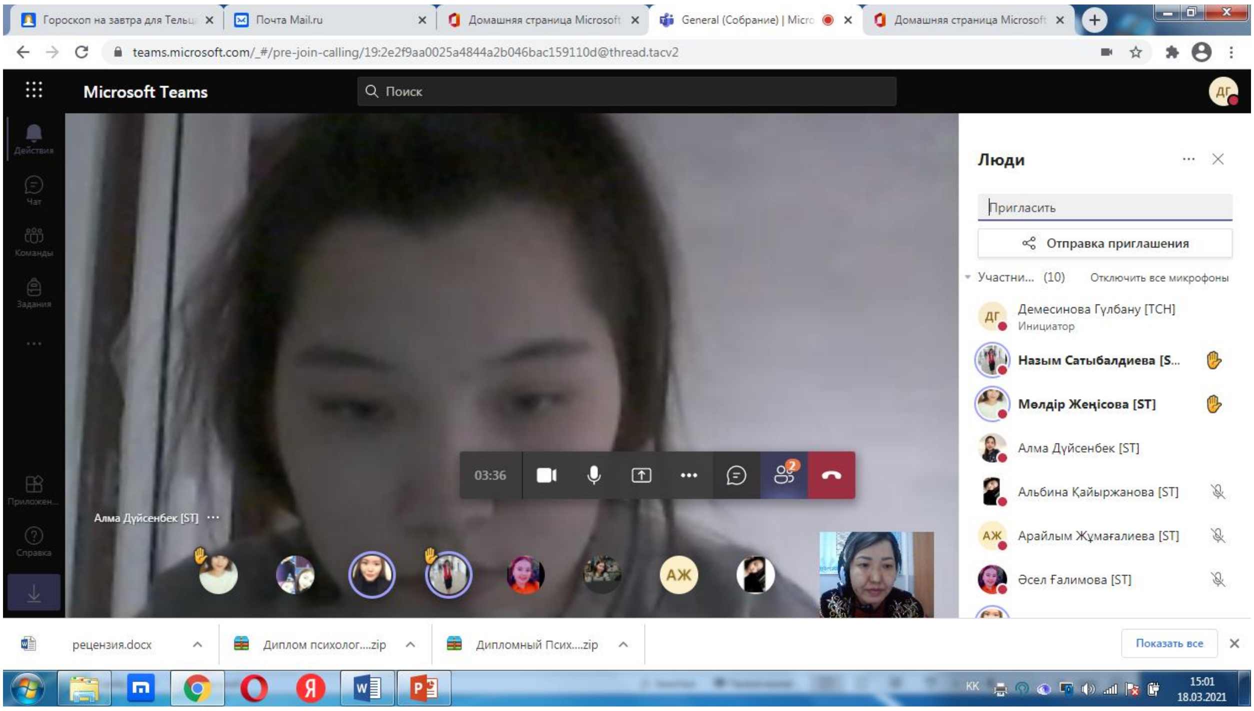
Гороскоп на завтра для Тельц
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
General (Собрание) | Micro
Домашняя страница Microsoft
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:2e2f9aa0025a4844a2b046bac159110d@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участни... (10)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Назым Сатыбалдиева [S...
Мөлдір Жеңісова [ST]
Алма Дуйсенбек [ST]
Альбина Қайыржанова [ST]
Арайлым Жұмағалиева [ST]
Әсел Ғалимова [ST]
03:36
Алма Дуйсенбек [ST]
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
15:01
18.03.2021

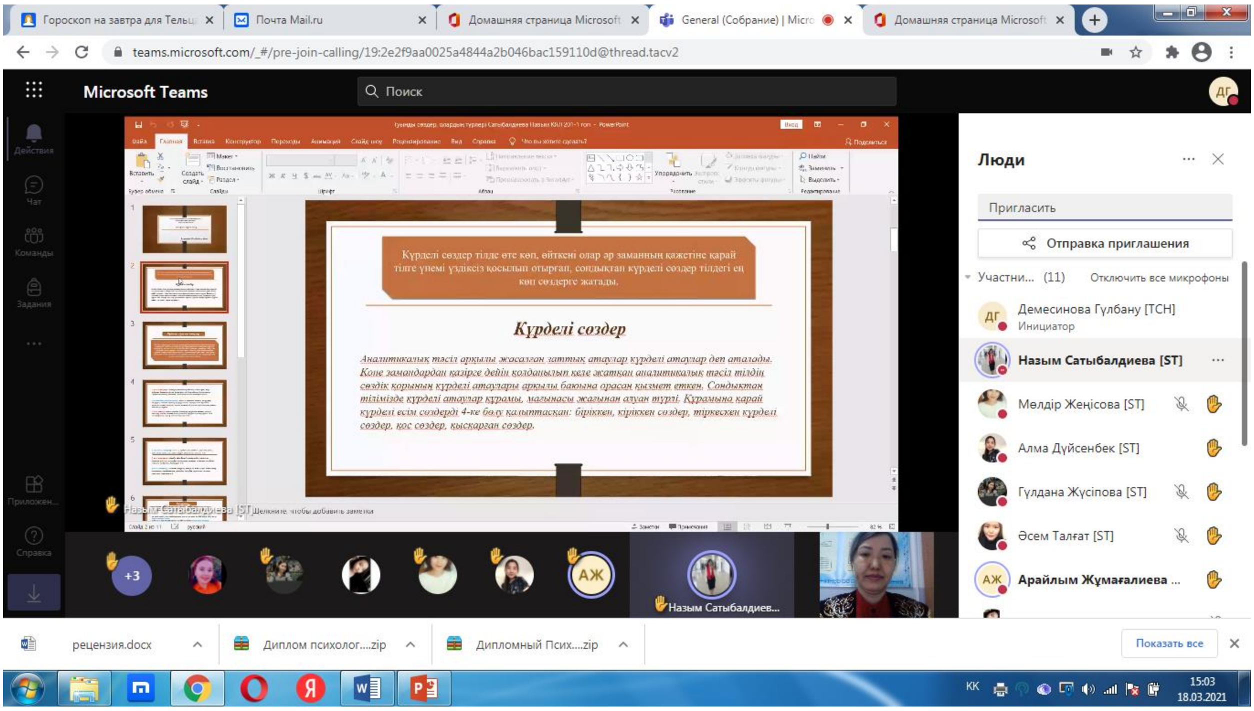
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участники (11)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Назым Сатыбалдиева [ST]
Мөлдір Жеңісова [ST]
Алма Дүйсенбек [ST]
Гүлдана Жүсіпова [ST]
Әсем Талғат [ST]
Арайлым Жұмағалиева ...
Күрделі сөздер тілде өте көп, өйткені олар әр заманның қажетіне қарай тілге үнемі үздіксіз қосылып отырған, сондықтан күрделі сөздер тілдегі ең көп сөздерге жатады.
Күрделі сөздер
Аналитикалық тәсіл арқылы жасалған заттық атаулар күрделі атаулар деп аталады. Көне замандардан қазірге дейін қолданылып келе жатқан аналитикалық тәсіл тілдің сөздік қорының күрделі атаулары арқылы баюына орасан қызмет еткен. Сондықтан тілімізде күрделі атаулар құрамы, мағынасы жағынан алуан түрлі. Құрамына қарай күрделі есім сөздерді 4-ке бөлу қалыптасқан: біріккен, кіріккен сөздер, тіркескен күрделі сөздер, қос сөздер, қысқарған сөздер.
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
15:03
18.03.2021

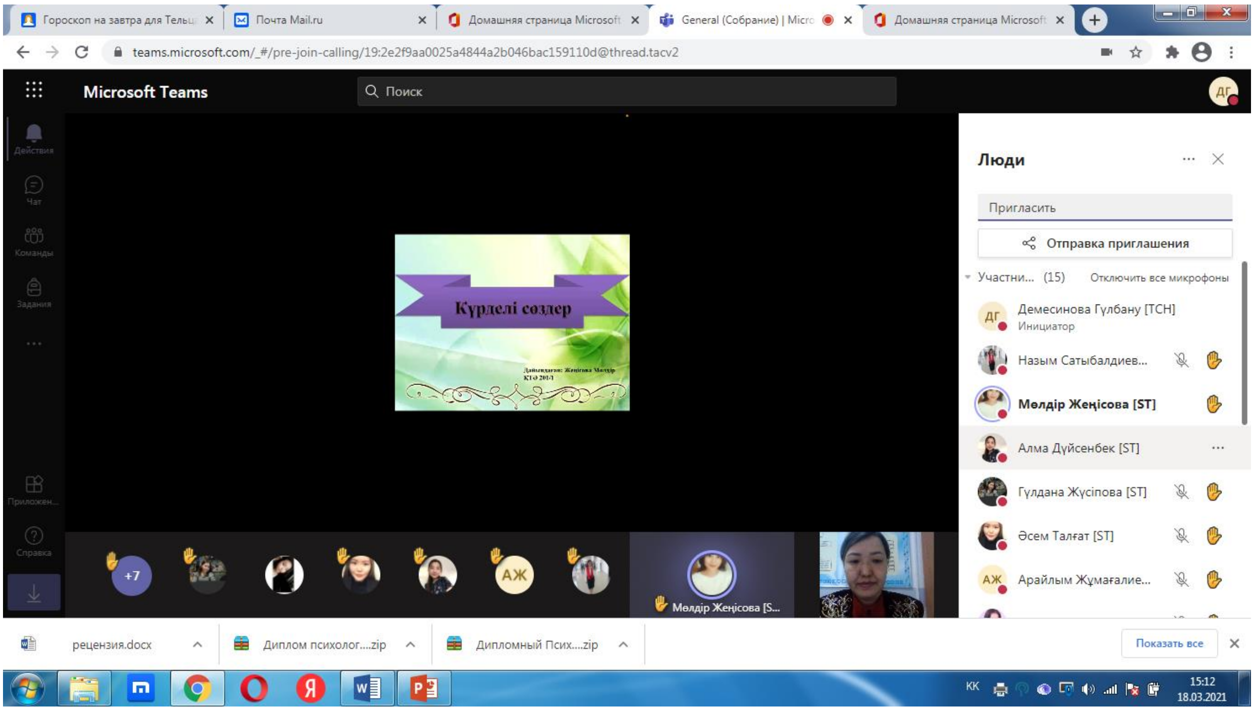
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участники (15)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Назым Сатыбалдиев...
Мөлдір Жеңісова [ST]
Алма Дүйсенбек [ST]
Гүлдана Жүсіпова [ST]
Әсем Талғат [ST]
Арайлым Жұмағалие...
Күрделі сөздер
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
15:12
18.03.2021

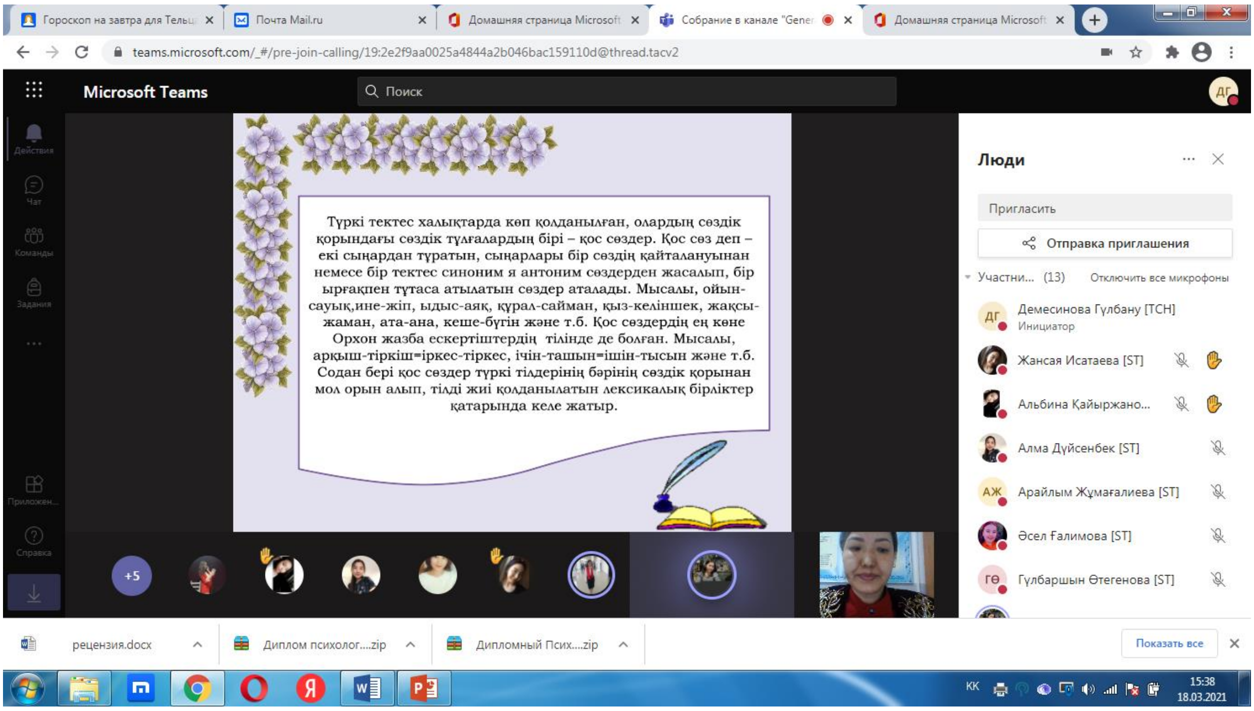
Гороскоп на завтра для Тельц
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
Собрание в канале "Gene
Домашняя страница Microsoft
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:2e2f9aa0025a4844a2b046bac159110d@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Действия
Чат
Команды
Задания
Приложен...
Справка
Түркі тектес халықтарда көп қолданылған, олардың сөздік қорындағы тұлғалардың бірі – қос сөздер. Қос сөз деп – екі сыңардан тұратын, сыңарлары бір сөздің қайталануынан немесе бір тектес синоним я антоним сөздерден жасалып, бір ырғақпен тұтаса атылатын сөздер аталады. Мысалы, ойын-сауық,ине-жіп, ыдыс-аяқ, құрал-сайман, қыз-келіншек, жақсы-жаман, ата-ана, кеше-бүгін және т.б. Қос сөздердің ең көне Орхон жазба ескерткіштердің тілінде де болған. Мысалы, арқыш-тіркіш=іркес-тіркес, ічін-ташын=ішін-тысын және т.б. Содан бері қос сөздер түркі тілдерінің бәрінің сөздік қорынан мол орын алып, тілді жиі қолданылатын лексикалық бірліктер қатарында келе жатыр.
+5
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участни... (13)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [ТСН]
Инициатор
Жансая Исатаева [ST]
Альбина Қайыржано...
Алма Дүйсенбек [ST]
Арайлым Жұмағалиева [ST]
Әсел Ғалимова [ST]
Гүлбаршын Өтегенова [ST]
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
KK
15:38
18.03.2021

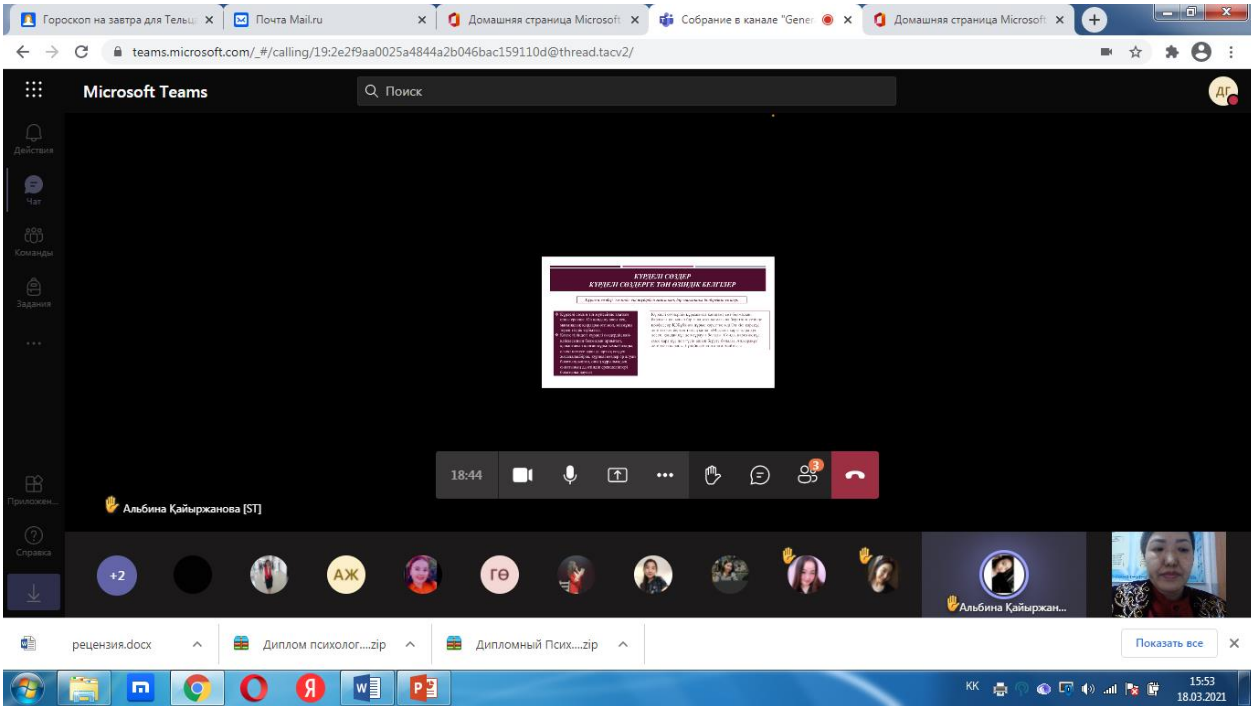
Гороскоп на завтра для Тельц
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
Собрание в канале "Gene
Домашняя страница Microsoft
teams.microsoft.com/_#/calling/19:2e2f9aa0025a4844a2b046bac159110d@thread.tacv2/
Microsoft Teams
Поиск
Действия
Чат
Команды
Задания
Приложен...
Справка
18:44
Альбина Қайыржанова [ST]
+2
АЖ
ГӨ
Альбина Қайыржан...
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
KK
15:53
18.03.2021

teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f8b701acefa4040aa3a50f190c5d1f3@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участник... (3)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аружан Сулейменова [ST]
Асемгуль Сарсекова [ST]
00:21
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
16:04
18.03.2021

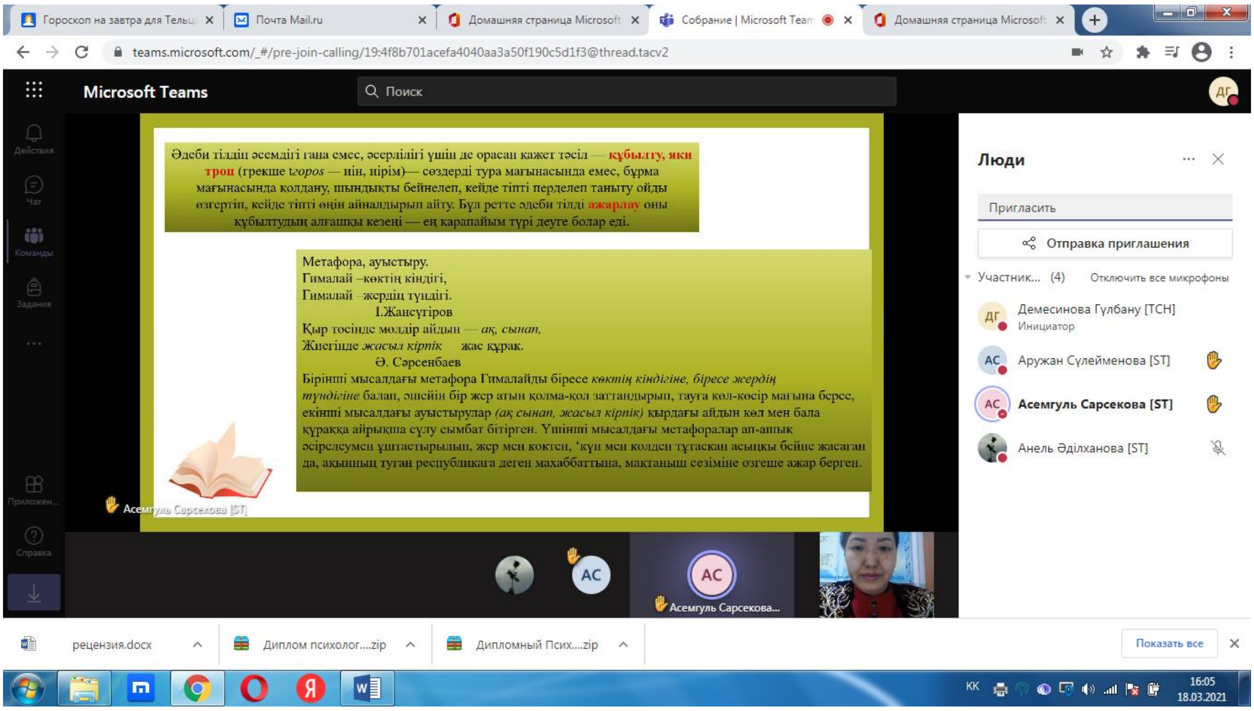
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f8b701acefa4040aa3a50f190c5d1f3@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Әдеби тілдің әсемдігі ғана емес, әсерлілігі үшін де орасан қажет тәсіл — құбылту, яки троп (грекше tropos — иін, иірім)— сөздерді тура мағынасында емес, бұрма мағынасында қолдану, шындықты бейнелеп, кейде тіпті перделеп таныту ойды өзгертіп, кейде тіпті өңін айналдырып айту. Бұл ретте әдеби тілді ажарлау оны құбылтудың алғашқы кезеңі — ең қарапайым түрі деуге болар еді.
Метафора, ауыстыру.
Гималай –көктің кіндігі,
Гималай –жердің түндігі.
І.Жансүгіров
Қыр төсінде мөлдір айдын — ақ, сынап,
Жиегінде жасыл кірпік — жас құрақ.
Ә. Сәрсенбаев
Бірінші мысалдағы метафора Гималайды біресе көктің кіндігіне, біресе жердің түндігіне балап, әшейін бір жер атын қолма-қол заттандырып, тауға көл-көсір мағына берсе, екінші мысалдағы ауыстырулар (ақ сынап, жасыл кірпік) қырдағы айдын көл мен бала құраққа айрықша сұлу сымбат бітірген. Үшінші мысалдағы метафоралар ап-анық әсірелеумен ұштастырылып, жер мен көктен, күн мен көлден тұтасқан асыңқы бейне жасаған да, ақынның туған республикаға деген махаббатына, мақтаныш сезіміне өзгеше ажар берген.
Асемгуль Сарсекова [ST]
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участник... (4)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аружан Сулейменова [ST]
Асемгуль Сарсекова [ST]
Анель Әділханова [ST]
рецензия.docx
Диплом психолог....zip
Дипломный Псих....zip
Показать все
16:05
18.03.2021

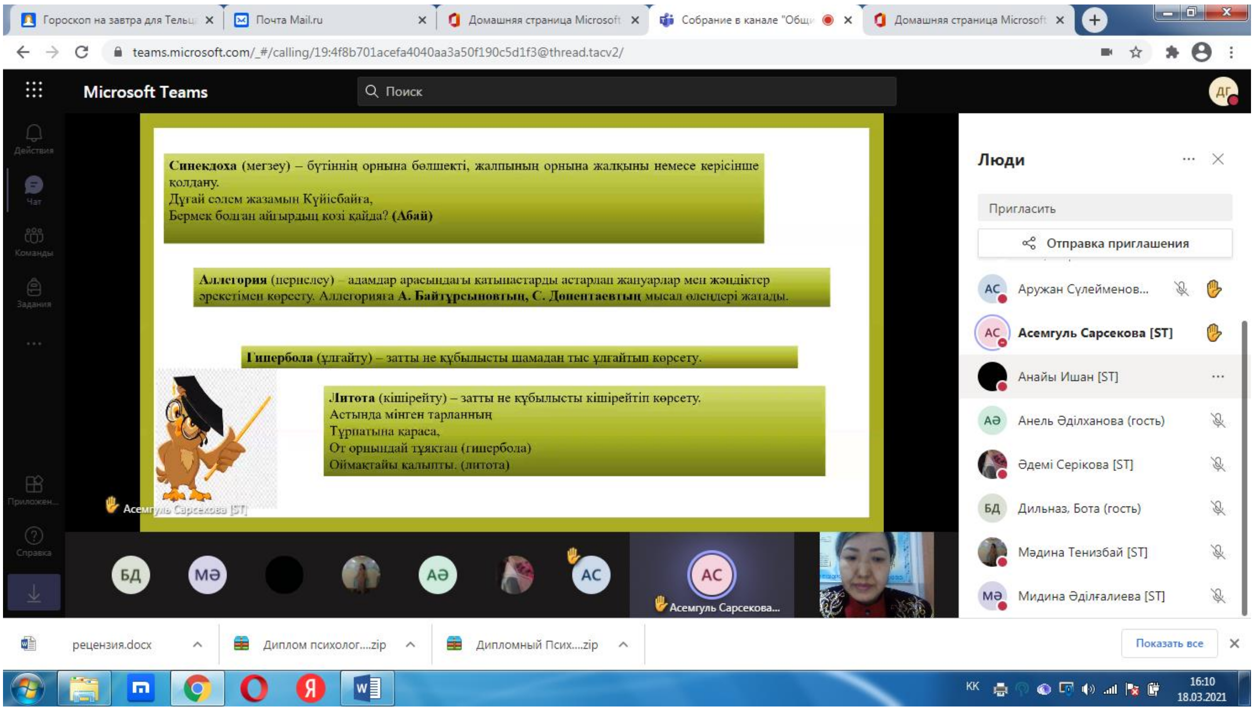
Синекдоха (мегзеу) – бүтіннің орнына бөлшекті, жалпының орнына жалқыны немесе керісінше қолдану.
Дұғай сәлем жазамын Күйісбайға,
Бермек болған айғырдың көзі қайда? (Абай)
Аллегория (периелеу) – адамдар арасындағы қатынастарды астарлап жануарлар мен жәндіктер әрекетімен көрсету. Аллегорияға А. Байтұрсыновтың, С. Дөнентаевтың мысал өлеңдері жатады.
Гипербола (ұлғайту) – затты не құбылысты шамадан тыс ұлғайтып көрсету.
Литота (кішірейту) – затты не құбылысты кішірейтіп көрсету.
Астында мінген тарланның
Тұрпатына қараса,
От орнындай тұяқтан (гипербола)
Оймақтайы қалыпты. (литота)

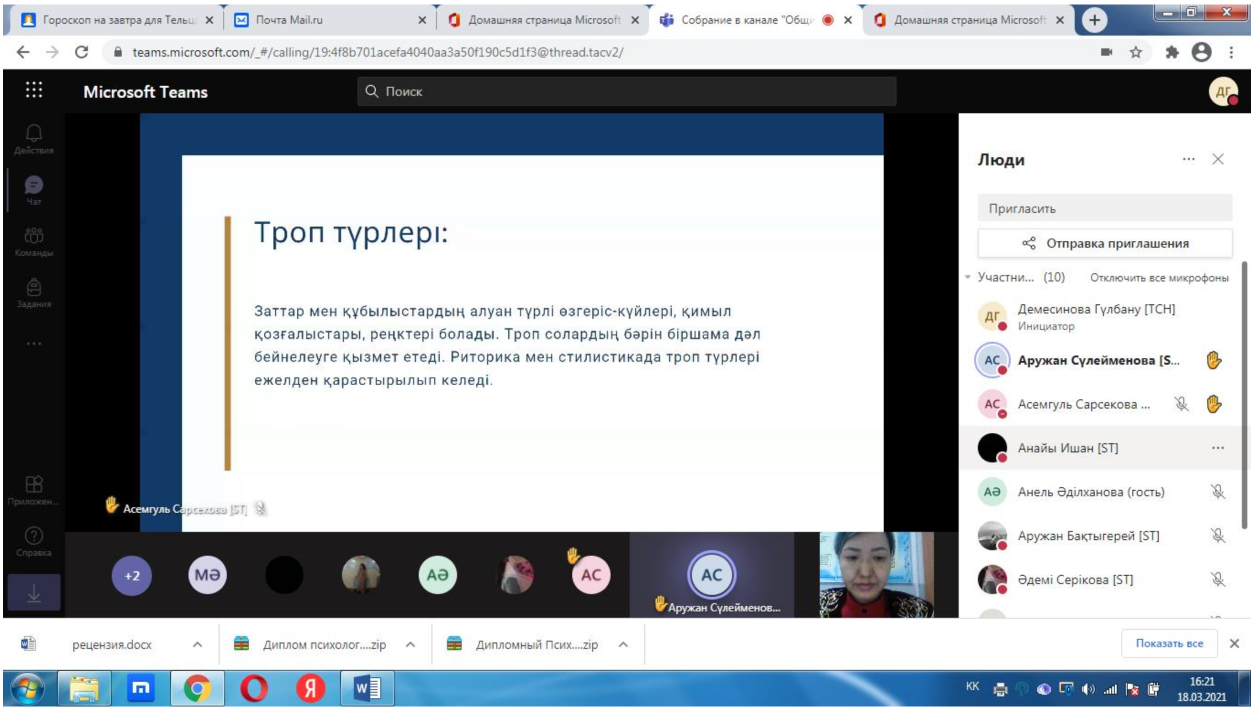
Троп түрлері:
Заттар мен құбылыстардың алуан түрлі өзгеріс-күйлері, қимыл қозғалыстары, реңктері болады. Троп солардың бәрін біршама дәл бейнелеуге қызмет етеді. Риторика мен стилистикада троп түрлері ежелден қарастырылып келеді.

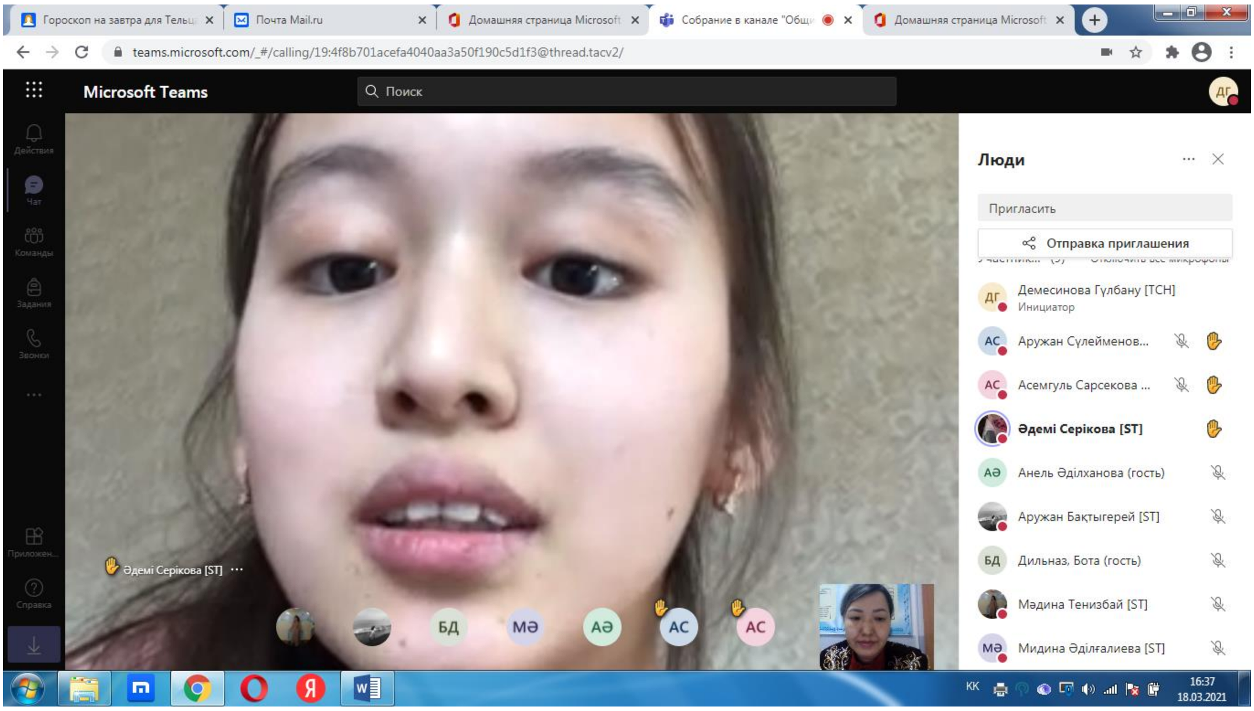

Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аружан Сулейменов...
Асемгуль Сарсекова ...
Әдемі Серікова [ST]
Анель Әділханова (гость)
Аружан Бақтыгерей [ST]
Дильназ, Бота (гость)
Мәдина Тенизбай [ST]
Мидина Әділғалиева [ST]
Әдемі Серікова [ST]
16:37
18.03.2021

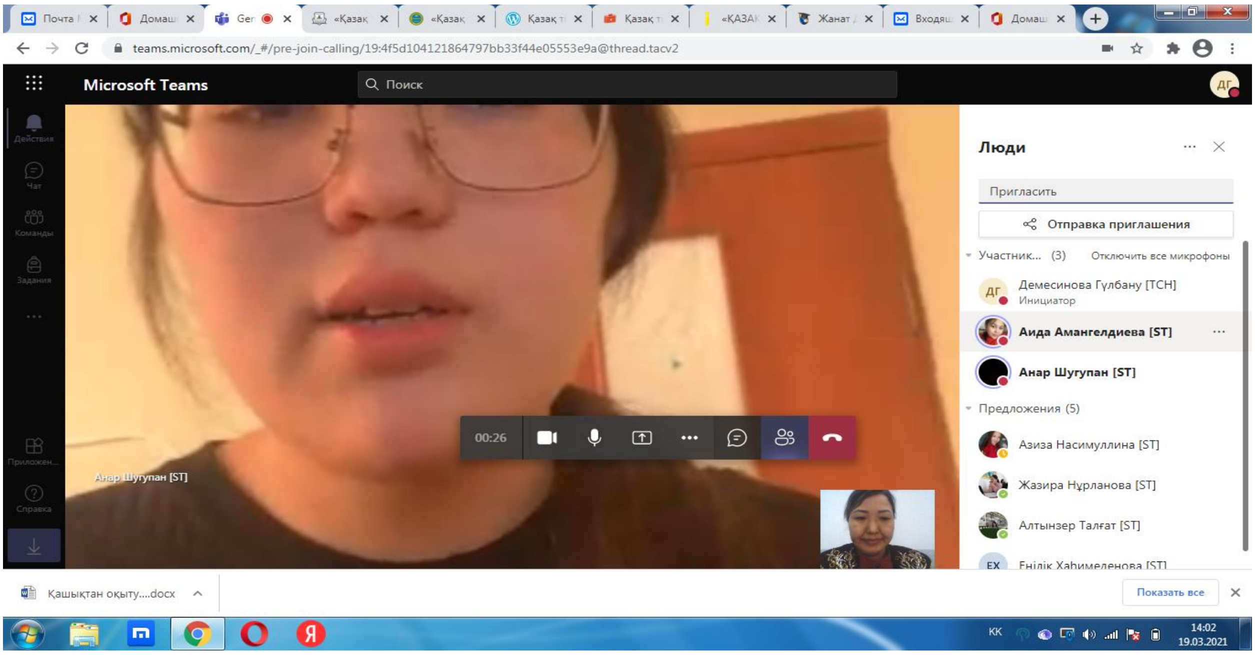

Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участник... (3)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аида Амангелдиева [ST]
Анар Шугупан [ST]
Предложения (5)
Азиза Насимуллина [ST]
Жазира Нұрланова [ST]
Алтынзер Талғат [ST]
Анар Шугупан [ST]
00:26
Қашықтан оқыту....docx
Показать все
14:02
19.03.2021

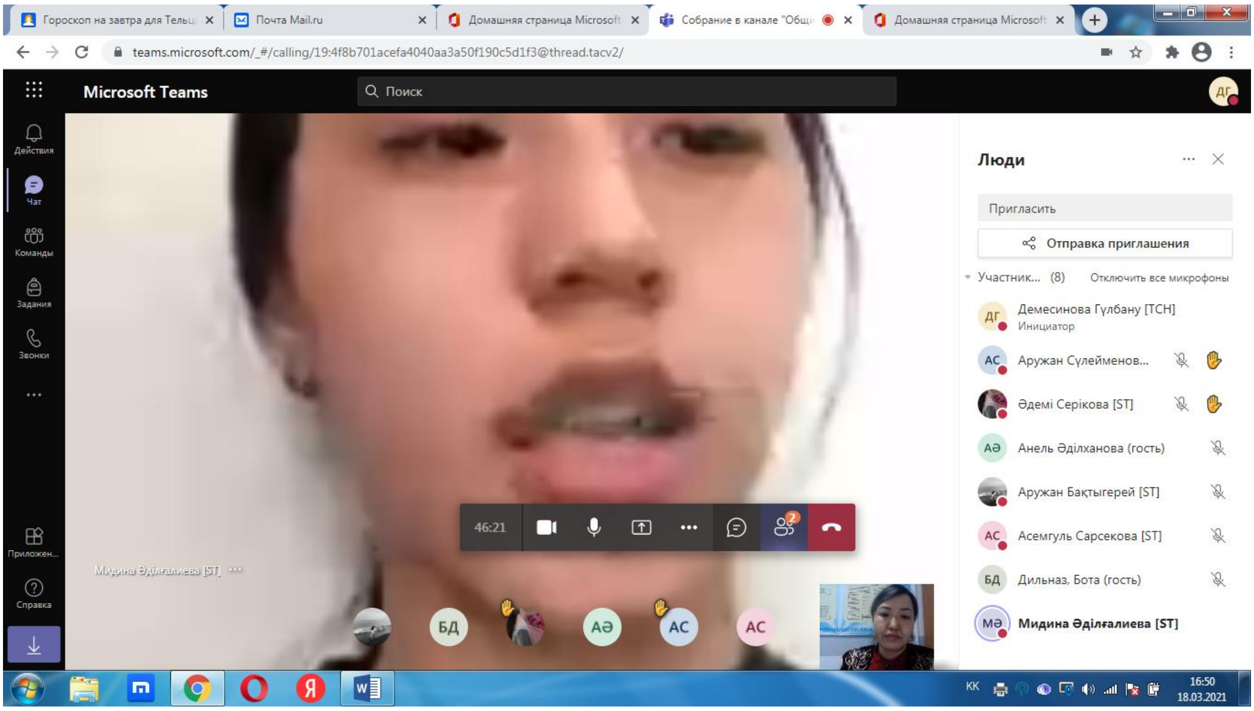
Гороскоп на завтра для Тельц
Почта Mail.ru
Домашняя страница Microsoft
Собрание в канале "Общ
Домашняя страница Microsoft
teams.microsoft.com/_#/calling/19:4f8b701acefa4040aa3a50f190c5d1f3@thread.tacv2/
Microsoft Teams
Поиск
Действия
Чат
Команды
Задания
Звонки
Приложен...
Справка
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участник... (8)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аружан Сулейменов...
Әдемі Серікова [ST]
Анель Әділханова (гость)
Аружан Бақтыгерей [ST]
Асемгуль Сарсекова [ST]
Дильназ, Бота (гость)
Мидина Әділғалиева [ST]
46:21
16:50
18.03.2021

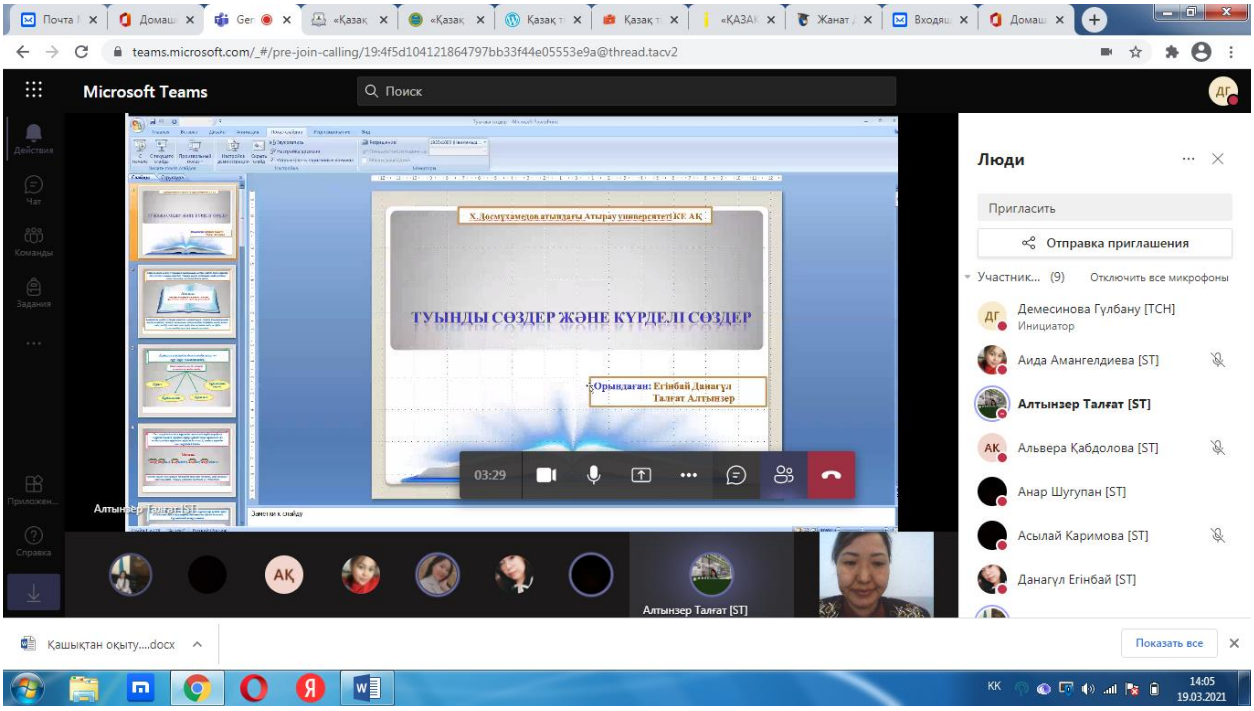
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f5d104121864797bb33f44e05553e9a@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті КЕ АҚ
ТУЫНДЫ СӨЗДЕР ЖӘНЕ КҮРДЕЛІ СӨЗДЕР
Орындаған: Егінбай Данагүл
Талғат Алтынзер
03:29
Алтынзер Талғат [ST]
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участник... (9)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аида Амангелдиева [ST]
Алтынзер Талғат [ST]
Альвера Қабдолова [ST]
Анар Шугупан [ST]
Асылай Каримова [ST]
Данагүл Егінбай [ST]
Қашықтан оқыту....docx
Показать все
14:05
19.03.2021

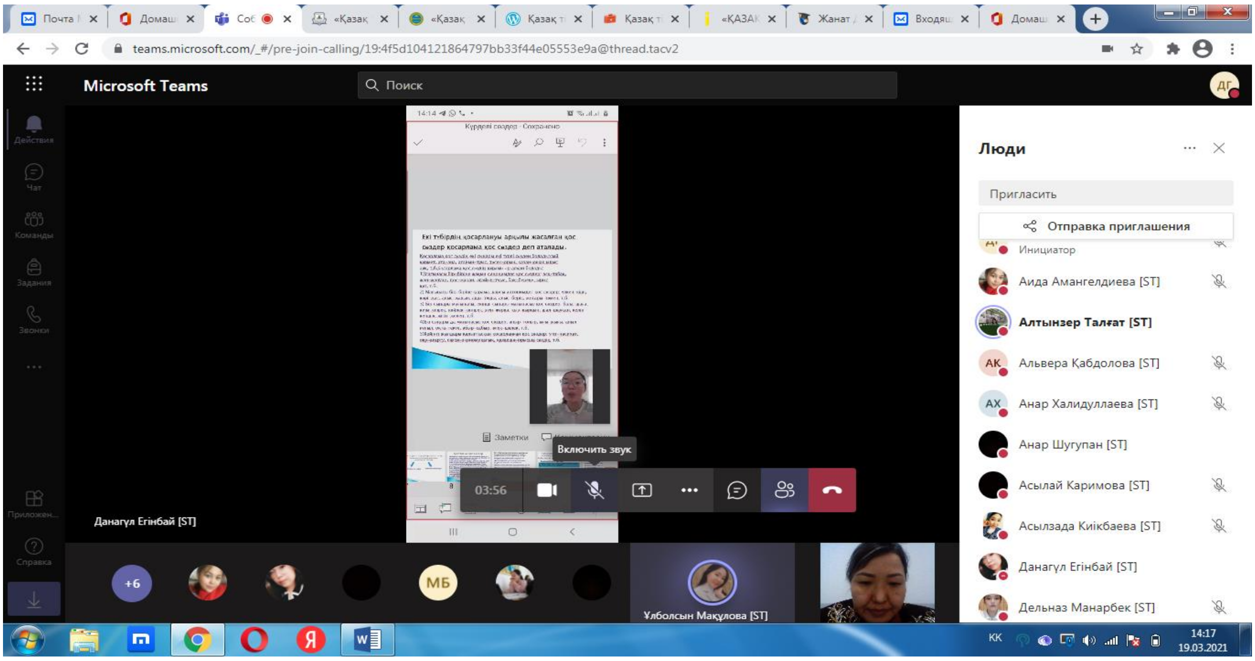
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f5d104121864797bb33f44e05553e9a@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Инициатор
Аида Амангелдиева [ST]
Алтынзер Талғат [ST]
Альвера Қабдолова [ST]
Анар Халидуллаева [ST]
Анар Шугупан [ST]
Асылай Каримова [ST]
Асылзада Киікбаева [ST]
Данагүл Егінбай [ST]
Дельназ Манарбек [ST]
Включить звук
03:56
Данагүл Егінбай [ST]
Ұлболсын Мақұлова [ST]
14:17
19.03.2021

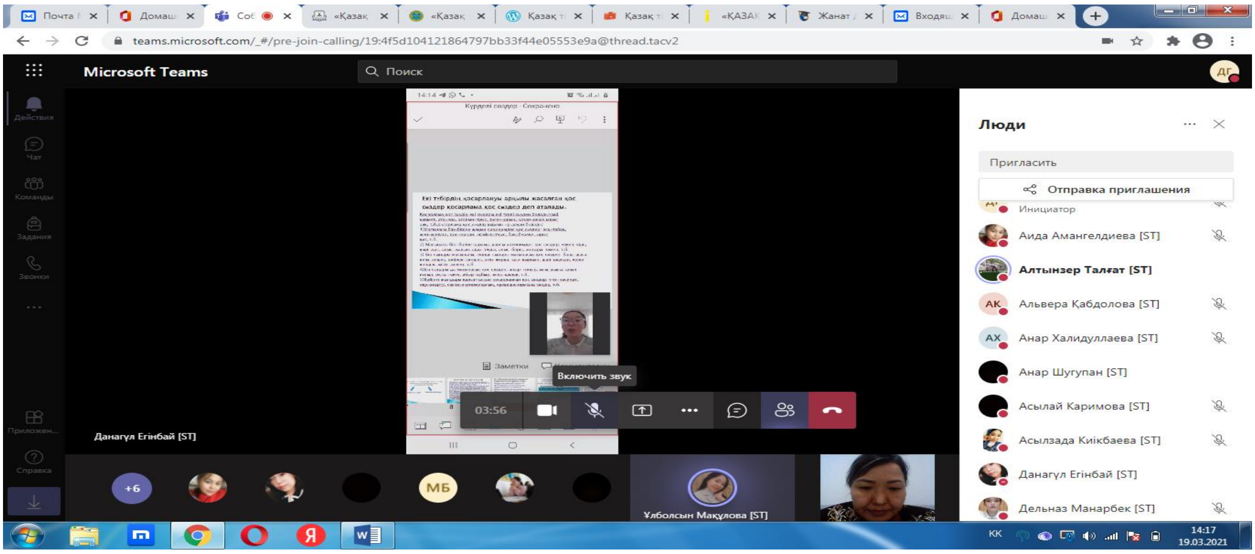
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f5d104121864797bb33f44e05553e9a@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Инициатор
Аида Амангелдиева [ST]
Алтынзер Талғат [ST]
Альвера Қабдолова [ST]
Анар Халидуллаева [ST]
Анар Шугупан [ST]
Асылай Каримова [ST]
Асылзада Киікбаева [ST]
Данагүл Егінбай [ST]
Дельназ Манарбек [ST]
Включить звук
03:56
Данагүл Егінбай [ST]
Ұлболсын Мақұлова [ST]
14:17
19.03.2021

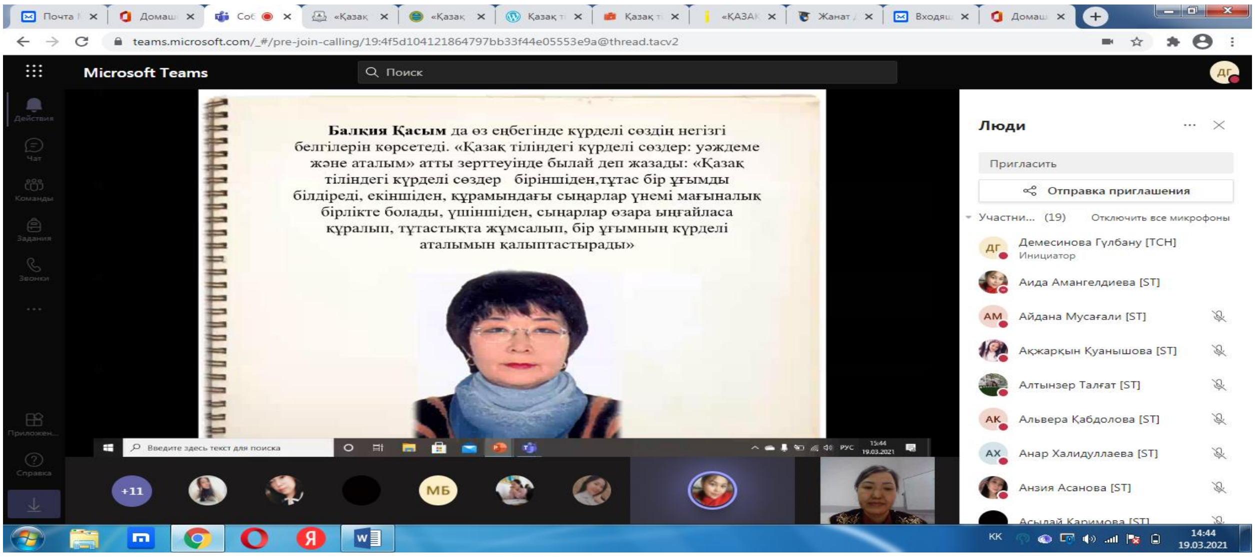
teams.microsoft.com/_#/pre-join-calling/19:4f5d104121864797bb33f44e05553e9a@thread.tacv2
Microsoft Teams
Поиск
Балқия Қасым да өз еңбегінде күрделі сөздің негізгі белгілерін көрсетеді. «Қазақ тіліндегі күрделі сөздер: уәждеме және аталым» атты зерттеуінде былай деп жазады: «Қазақ тіліндегі күрделі сөздер біріншіден,тұтас бір ұғымды білдіреді, екіншіден, құрамындағы сыңарлар үнемі мағыналық бірлікте болады, үшіншіден, сыңарлар өзара ыңғайласа құралып, тұтастықта жұмсалып, бір ұғымның күрделі аталымын қалыптастырады»
Люди
Пригласить
Отправка приглашения
Участни... (19)
Отключить все микрофоны
Демесинова Гулбану [TCH]
Инициатор
Аида Амангелдиева [ST]
Айдана Мусағали [ST]
Ақжарқын Куанышова [ST]
Алтынзер Талғат [ST]
Альвера Қабдолова [ST]
Анар Халидуллаева [ST]
Анзия Асанова [ST]
14:44
19.03.2021